

INFORMATIE (1 augustus 2018)

Forumdiscussie 7 november 2018 “Aanwijzingen en Ontbindingsrecht, Onderlinge verhoudingen op rijks- en landsniveau”

Het democratische stelsel van het Koninkrijk en de landen binnen het Koninkrijk is gebaseerd op de scheiding der machten, de Trias Politica volgens Montesquieu. Niet alleen op koninkrijksniveau zijn spanningen gerezen, omdat de koninkrijksregering o.a. in dit kader gebruik maakte van haar aanwijzingsbevoegdheid, maar ook op landsniveau roept de ontbinding van het parlement door de regering vragen op.

Het omstreden gebruik van de aanwijzingsbevoegdheid door de koninkrijksregering in de afgelopen jaren heeft geleid tot spanningen binnen het Koninkrijk. Indien middels een aanwijzing van de koninkrijksregering bevoegdheden aan de Gouverneur van een land in het Caribisch deel van het Koninkrijk worden toegekend die verder reiken dan die genoemd in het Reglement voor de Gouverneur in samenhang met Statuutbepalingen terzake, wordt in feite de autonomie van een land van het Caribisch deel van het Koninkrijk aangetast. Indien in een dergelijk geval de Gouverneur deze aanwijzing opvolgt, kan dit leiden tot een aanvaring tussen de Gouverneur en de regering en de Staten van dat land. Doet hij dit niet dan leidt dat weer tot een aanvaring met de koninkrijksregering; de dubbele functie van de Gouverneur begint dan akelig te knellen.

Curaçao heeft een parlementair stelsel, zijnde een regeringsvorm waarbij de uitvoerende macht verantwoording schuldig is aan het parlement. Onder dit stelsel baseert de regering haar mandaat op het vertrouwen van het parlement. Valt het vertrouwen weg dan dient de minister(s) op te stappen. Om te voorkomen dat de Staten dit machtsmiddel te gemakkelijk gebruiken, staat daartegenover het recht van de regering om de Staten naar huis te sturen en nieuwe verkiezingen uit te schrijven. Hiermee wordt in theorie een machtsevenwicht gecreëerd tussen Staten en regering. De praktijk echter is complexer. Gezonde onderlinge verhoudingen tussen de regering en de Staten kunnen bijdragen aan het goed functioneren van onze democratische rechtsstaat. Het land Curaçao heeft sedert 10 oktober 2010 te maken gehad met diverse kabinetten. In de afgelopen jaren is vaak een minister of ministers naar huis gestuurd door het aannemen van een motie van wantrouwen waartegenover regeringen gebruik maakten van de mogelijkheid tot ontbinding van de Staten. Gebruik maken van deze staatsrechtelijke mogelijkheden, bedoeld om machtsevenwicht te creëren, heeft desondanks geleid tot grote spanningen op landsniveau.

Het is dan ook van belang dat de Statenleden, de ministers en de burgers een helder beeld hebben van de bevoegdheden en onderlinge verhoudingen van belangrijke organen van Curaçao en de werking van het parlementair stelsel. Ook is van belang om hun kennis van en inzicht in de bevoegdheden van het Koninkrijk te vergroten. Gewaakt moet worden dat het handelen van de landen en de koninkrijksregering in overeenstemming is met het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en de diverse Staatsregelingen. Bij het ontbreken van voldoende kennis en

inzicht bij de Statenleden, de ministers en de burgers kunnen onnodig meningsverschillen en onderling onbegrip ontstaan, met alle gevolgen van dien. De aanwezigheid van meer kennis en inzicht zal uiteindelijk kunnen bijdragen aan een beter functionerende democratische rechtsstaat.

In het licht van het bovenstaande hebben de Raad van Advies (hierna: RvA) en de University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez (hierna: UoC) besloten om op 7 november 2018 een forumdiscussie te organiseren onder de titel “Aanwijzingen en Ontbindingsrecht” met als ondertitel “Onderlinge verhoudingen op rijks- en landsniveau”. Deze forumdiscussie zal in de Aula van UoC worden georganiseerd met aansluitend een ontvangst op de patio.

De voor de forumdiscussie gekozen thema’s hebben toegevoegde waarde voor een breed publiek. Met deze forumdiscussie wensen de RvA en de UoC een bijdrage te leveren aan het vergroten van kennis van en inzicht in de bevoegdheden en onderlinge verhoudingen van belangrijke organen op lands- en rijksniveau. De voor deze forumdiscussie gekozen thema’s zijn:

1. de aanwijzingsbevoegdheid van de koninkrijksregering in de praktijk;
2. het ontbindingsrecht versus de vertrouwensregel.

Door het voeren van een discussie over deze thema’s kunnen waardevolle nieuwe zienswijzen naar voren komen. De bedoeling is dat de sprekers en de andere aanwezigen met aanbevelingen komen.

Vier sprekers, twee inleiders en twee coreferenten, zullen worden uitgenodigd om een voordracht te houden. De eerste inleider en coreferent zullen spreken over de aanwijzingsbevoegdheid; de tweede spreker en coreferent over het ontbindingsrecht en de vertrouwensregel.